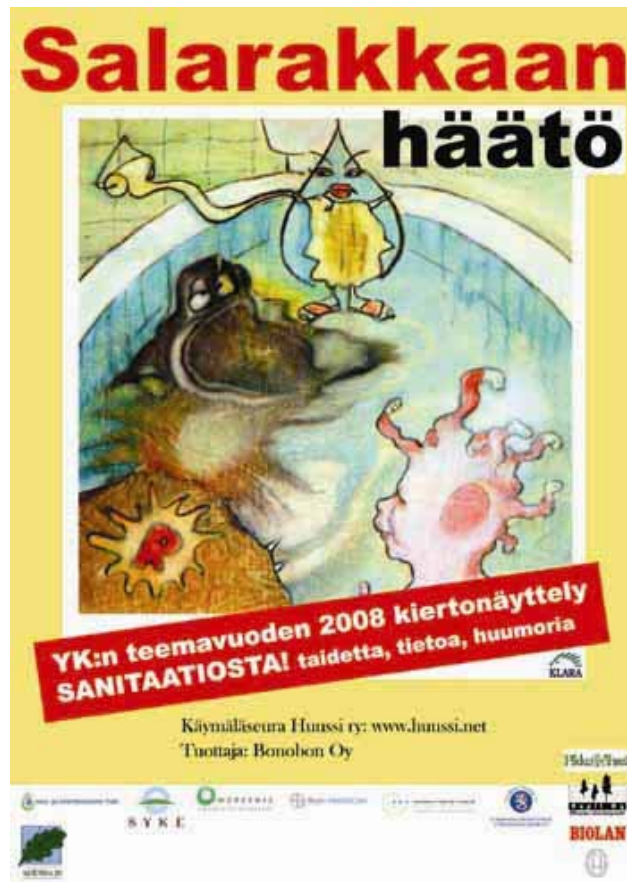

TOIMINTAKERTOMUS 2008

HUUSSIKORTTELI OmaMökki08 -messuilla Helsingin Messukeskuksessa, koulutus ja Salarakkaan häätö -näyttely olivat Käymäläseura Huussi ry:n vuoden 2008 keskeisintä kotimaista toimintaa. Ulkomailla toimintaa oli Karjalassa ja Afrikassa; Sambiassa ja Swazimaassa. Näissäkin koulutus oli keskeisellä sijalla.

Kalokon koulun käymälän viralliset avajaiset ja ensimmäinen käyttäjä Dominick Simba (10v.).

Salarakkaan häätö -sanitaationäyttelyn avajaiset SYKessä. Kuvassa Raini Kiukas, Paavo Väyrynen ja Lea Kauppi.

1. YLEISTÄ

Vuonna 2002 perustetun puoluepoliittisesti sitoutumattoman yhdistyksen Käymäläseura Huussi ry:n (KSH) tarkoituksena on tuoda esille ja edistää erilaisin tavoin kuivasanitaatioon perustuvaa DT -teknologiaa (dry toilet technology) tasavertaisena vaihtoehtona vesikäymälään perustuvalla teknologialle. DT -teknologiaan kuuluu olennaisena osana ihmisten jätösten asianmukainen käsittely sekä hallittu ja hygieeninen ravinnekierto ja myös puhdas vesi sekä vesistöjen suojeleminen.

Kertomusvuosi oli yhdistyksen seitsemäs toimintavuosi. Toiminnan painopiste oli edelleenkin pääosin ulkopuolisella rahoituksella toteutetuissa hankkeissa. Niiden tavoitteena oli kasvattaa kokemus- ja tietovarantoa eli osaamista sekä kotimaan että maailmanlaajuisen kuivasanitaation valistustyöhön. Jokaisella ihmisellä pitäisi olla oikeus terveelliseen ympäristöön ja sitä edistävään sanitaatioon. Toistaiseksi asianmukainen sanitaatio puuttuu noin 2,6 miljardilta ihmiseltä, siis kolmannes maailman väestöstä on vailla käymälää. Suomessa kuivakäymälöitä on pääosassa vapaa-ajan asunnoissa. Tosin mökkien varustelun myötä on huomattavissa siirtymistä jonkin verran vesikäymälään, mutta myös sisäkuivakäymälöitä hankitaan. Uusi hajajätevesiasetus on toisaalta vienyt tilannetta myös toisinpäin, vesikäymälän tilalle tuodaan sisäkuivakäymälä.

Kouluttaminen, tiedottaminen ja Salarakkaan häätö -näyttely olivat kuluneen toimintavuoden pääteemat. YK:n sanitaation teemavuoden kunniaksi KSH:n toimesta Etelä-Suomen kaupungeissa kiersi Salarakkaan häätö -näyttely, joka omalta osaltaan lisäsi sekä yhdistyksen näkyvyyttä, että sanitaatioasioiden tietämystä. Yhdistyksen hallituksen jäsenet joutuivat tekemään edelleenkin vapaaehtoistyötä, jotta toiminta ja rahoitus pysyivät tasapainossa. Erilaisten rahoituskäytäntöjen oppiminen ja vastuun kantaminen toteutuksen oikeellisuudesta ja tuloksellisuudesta vei runsaasti aikaa ja teetti vieläkin työtä, mutta siinäkin ollaan menossa parempaan suuntaan. Samoin erilaisten tukihakemusten valmistelu tehtiin lähes poikkeuksetta vapaaehtoisesti.

KSH:ää pidetään toimivana ja uskottavana yhdistyksenä, mutta mitään pysyvää tukirahoitusta ei kuitenkaan ole löytynyt. Uusia yhteistyökumppaneita on tullut toimintavuoden aikana. Yhdistys on mukana Kestävä Tulevaisuus ry:n Etiopia hankkeen hakemuksessa vuosille 2009–2011, joka sai positiivisen hankepäätöksen joulukuussa 2008. Useat yhteistyöehdotukset ovat olleet niin vaativia, ettei yhdistys nykyisillä resursseillaan voisi edes harkita vastaavansa niihin.

Jäsenmäärä ja kyselyjen määrä kasvaa koko ajan, mikä kertonee toiminnan tarpeellisuudesta. Yhdistyksen strategian tarve on ilmeinen ja strategian tekoa on jatkettu. Pääpainoksi asetettiin pysyvän henkilön saaminen ja toimitilat katutasolle. Henkilöresurssin saamisella voitaisiin päästä edes jatkuvaan tiedon keräämiseen, muokkaamiseen, tuottamiseen ja välittämiseen.

2. HALLINTO

Yhdistyksen toimisto sijaitsee Kauppakadulla toisessa kerroksessa. Pääsääntöisesti toimistolla työskentelee kolme projektivetoajaa ja toimistosihteerä. Lisäksi kesäisin toimistolla työskentelee myös harjoittelijoita, mistä johtuen kaikille ei ole aina tarjota omaa työpistettä tai tietokonetta.

Yhdistys on Tampereen Ekokumppanit Klubin yhteisöjäsen, Kehitysyhteistyön palvelukeskus KEPA:n jäsen sekä jäsenenä ulkomaisissa yhteisöissä; WTO, WTA ja SuSaNa.

Hallitus

Yhdistyksen hallitukseen kuuluivat toimintavuonna 2008 varsinaisina hallituksen jäseninä Pekka Pietilä (pj.), Anne Kärkkäinen (vpj.), Raini Kiukas (rahastonhoitaja), Kaj Paavola, ja Heikki Iisalo

varajäsenenä Suvi Holm, Harri Mattila, Jaana Röytiö, Annalena Sjöblom ja Krista Salonen. Vuoden lopusta lähtien varapuheenjohtajana on toiminut Krista Salonen. Sihteerinä toimivat hallituksen ulkopuolelta työllistetty Jarmo Salonen alkuvuoden ja loppuvuoden Minna Paavola. Tilintarkastajana toimi Marja Kartastenpää ja varatilintarkastaja Asko Valkama.

Hallitus kokoontui 11 kertaa ja käsiteltyjen pykälien määrä edellisen vuoden tapaan oli lähes 200. Lisäksi hankkeilla oli omia ohjausryhmiä. Toimintavuonna kokoukset olivat hyvin työntäyteisiä.

Yhdistyksen toimintavuoden kevätkuukaus pidettiin Eduskunnassa Huussilähettiläs Satu Taiveahon johdolla ja myös ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen piipahti kokouksessa kertomassa kuulumisia. Syyskuukaus oli perinteiseen tapaan maailman käymäläpäivänä 19.11. ympäristötietokeskus Moreenissa Tampereella. Vuosikokous aloitettiin sytyttämällä 5 000 kynttilää patosillalla ripuliin kuolevien lasten muistoksi ja lisäksi vuosikokouksessa oli mahdollisuus tutustua Salarakkaan häätö -näyttelyyn.

Jäsenistö

Jäsenistön määrä oli vuoden 2008 lopussa 332 henkilöjäsentä, 20 yritysjäsentä ja viisi yhteisöjäsentä. Sellaisia henkilöitä ja organisaatioita varten, joille jäsenyys ei sovi mutta tiedonsaanti kiinnostaa, perustettiin Huussi – postituslista. Jäsenet saivat jäsenpostia ja muutakin ajankohtaista postia vuosikokouskutsujen yhteydessä. WWW-sivuja pyritään pitämään ajantasaisena koko ajan.

Henkilöstö

Yhdistyksellä ei edelleenkään ollut vakituista hallintohenkilökuntaa, vaan työllistettyjä, harjoittelijoita ja hankehenkilökuntaa. Sari Huuhtanen jatkoi projektikoordinaattorina sekä Sambian kuivasanitaatiohankkeessa (ZASP), Lusakan kuivasanitaation kehittämishankkeessa että Msunduzan kuivasanitaatiohankessa Leena Akataman lisäksi. Jarmo Salosen avuksi kesäharjoitteluun tuli Minna Paavola, joka jatkoi harjoittelunsa jälkeen toimistosihteerinä Salosen jäätyä pois. Lisäksi Minna Paavola avusti koulutuksissa ja messujen valmistelussa. Susanna Pakula toimi Karjalan kylien sanitaation kehittämissuorituksen koordinaattorina. Tittiina Repka aloitti Dry Toilet 2009 konferenssin järjestelyt toukokuun lopulla.

3. TIEDOTUSTOIMINTA

Tähän on koottu joitakin tiedotuksen kannalta tärkeitä toimintoja ja tapahtumia. Kattavasti niistä saa tietoa yhdistyksen www-sivuilta

SALARAKKAAN HÄÄTÖ - kiertävä sanitaatioesitys

Salarakkaan häätö -esitys toteutettiin YK:n teemavuoden 2008 kunniaksi. Näyttelyn ideoi Outi Nummi yhdessä KSH:n kanssa. Näyttely on humoristinen tositarina ulosteen ja pissan liitosta, jonka salarakas eli vesi pilaa. Parannuskeinona tarinassa on kuivakäymälä. Salarakkaan häätö -esitys kiersi kaikkiaan yhdeksällä paikkakunnalla kymmenessä paikassa. Näyttely avattiin Helsingissä 5.3.2008 Suomen ympäristökeskuksessa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paavo Väyrysen toimiessa avajajana ja suojelijana.

HUUSSIKORTTELI Omamökki08 -messuilla 3.-6.4.2008

Helsingin Messukeskuksessa vuosittain järjestettävä tapahtuma Vapaa-ajan asumisen messut, joista yksi messuosana on OmaMökki -messut. Tämä messupaikka on jo muutaman vuoden ollut yhdistyksen tärkein tiedottamistapahtuma. Vuonna 2008 se oli jo toinen kerta, kun kaikkia yritysjäseniä oli pyydetty mukaan yhteiseen osastoon HUUSSIKORTTELIIN. Korttelin saama suosio oli suuri. Entiseen tapaan yhdistyksen päivittäin järjestämät tietoiskut ovat olleet myös erittäin suosittuja.

KUIVIKE -lehti

Yhteistyössä Sydän-Hämeen lehden kanssa saatiin toinen KUIVIKE – niminen lehti, joka valmistui parahiksi kevään messuille. Lehteen on koottu ajankohtaistietoa ja sen kustannukset katettiin pääosin mainostuloilla. Lehden toimituksesta vastasi Asta Rajala.

KURSSITOIMINTA

Yhdistystä pyydettiin mukaan moneen tapahtumaan ja tilaisuuteen. Tavoitteena oli kuitenkin se, että ilmaisista käynneistä luovutaan ja vähintäänkin matkakulut pyrittiin saamaan tapahtuman järjestäjiltä. Yhdistys oli mukana mm. Vihreä sivistys- ja opintokeskus ViSiOn järjestämässä tilaisuudessa, Tukholman vesiviikoilla, Mahdollisuuksien torilla, Maaailma kylässä – festivaaleilla, Kyläkelpaa – messuilla ja Sannanin vesipäivillä. Suomalaisista mallikohteista saatua materiaalia hyödynnettiin näissä tapahtumissa ja luennoilla.

4. VUODEN HUUSSITEKO – PALKINTO,

Suomen Turusta 2002 ansiokkaalla tavalla aloitettua Vuoden huussiteko -palkintokäytäntöä jatkettiin. Vuoden 2008 palkinnon sai ravintola Patakukon Ari Aaltonen, hyvästä työstä ja kuivakäymälän rakennuttamisesta ravintolaansa. Palkinto luovutettiin Kirkkonummella Patakukko ravintolan pihamaalla. Talikkoa luovuttamassa oli yhdistyksen ja yhdistyksen hallituksen jäseniä. Tilaisuus sai hyvin julkisuutta myös paikalla olleen Ylen kautta.

5. PÄÄTTYNEET JA MENEILLÄÄN OLEVAT HANKKEET

Sambia kuivasanitaation kehittäminen, (ZASP), Kaloko (2006-2011)

ZASP hankkeella yhdistys pyrkii yhdessä paikallisten asukkaiden kanssa parantamaan Sambian Luansobe-Luankuni –alueen (Kaloko) noin 10 000 asukkaan sanitaatio-tilaa ja lisäämään sitä kautta ihmisten hyvinvointia ja tietoisuutta sanitaatio- ja hygienianäkökohtien tärkeydestä. Paikallisena kumppanina toimii Kaloko Trust. Hanke on edennyt sekä koulutuksen että käymälöiden rakentamisen avulla. Vuonna 2006 aloitettu hanke sai toimintavuonna jatkorahoituspäätöksen vuosille 2009-2011. Omarahoitusta on saatu kerättyä huussikummien ja – lahjoitusten avulla.

Lusakan kuivasanitaation kehittäminen (2008-2010)

Sambian pääkaupungin Lusakan lähiössä, Madimbassa aloitettiin hanke, jolla parannetaan alueen sanitaatiota ja vesihuoltoa käymälöitä ja vesipisteitä rakentamalla sekä järjestämällä koulutusta mm. hygieniasta ja käymäläjätteiden lannoitekäytöstä kotipuutarhoissa. Paikallisena kumppanina toimii NECOS.

Msunduzan kuivasanitaatiohanke Swazimaassa (2007-2011)

Keväällä 2007 yhteistyössä Turun ammattikorkeakoulun kanssa käynnistetty Swazimaan hanke tähtää alueen hygienian ja käymäläjätehuollon parantamiseen. Vuoden 2008 aikana järjestettiin hygieniakoulutuksia ja rakennettiin käymälöitä sekä yleisiin että yksityisiin kohteisiin. Hanketyöntekijänä toimi alussa Jenni Koivisto, joka siirtyi sitten jatko-opiskelijaksi ja hänen tilalleen tuli Leena Akatama. Hanketta koordinoi ohjausryhmä.

Karjalan kylien sanitaation kehittäminen (2008)

Karjalan kylien sanitaation kehittäminen hankkeessa keskitytään Äänisjärven ja Laatokan valuma-alueella sijaitsevien pienten kylien ja alueelle tärkeiden matkailukohteiden vesihuollon ja jätevesien käsittelyn kehittämiseen. Hanke on kolmivaiheinen ja ensimmäisen vaiheen kesto on noin yksi vuosi. Hankkeelle on haettu jatkorahoitusta vuodelle 2009 ja myös erillistä rakentamisrahaa esittelykohteelle.

Dry Toilet 2009 -konferenssi

Kolmannen kerran järjestettävän kansainvälisen konferenssin järjestelyt aloitettiin kesäkuussa.

Sanitaatiovuosi 2008

Salarakkaan häätö -sanitaatioäyttelyn rakentamiseen ja pystytyksen kuluihin saatiin tukea Maa- ja vesitekniikan tuelta ja ympäristöministeriöltä. Avustusten määrä ei riittänyt kattamaan kuluja, mutta muuten näyttely sai huomiota ja edisti yhdistyksen näkyvyyttä ja ennen kaikkea lisäsi tietoa maailman vessahädästä.

Sanitaatiovuoden 2008 hankkeeseen kuului osana myös Sambialaisen yhteisöteatterin Kamoto Community Artsin tuominen Suomeen kertomaan maailman sanitaatiotilanteesta tanssin, laulun ja teatterin keinoin. Ryhmä on tehnyt Käymäläseura Huussi ry:lle Sambian hankkeeseen teatteriesityksen sanitaatiosta, hygieniasta ja kuivakäymälöistä, jota on esitetty Sambian Kalokon hankealueella ja nyt Suomessa.

6. TALOUS

Toimintavuonna 2008 kirjanpidon ja palkanlaskennan hoiti edelleen Messukylän toimistopalvelu Ay ja yhdistyksen pankkina toimi Kangasalan Osuuspankki. Yhdistyksen toiminta hankkeineen on kasvanut huomattavan suureksi vain tilapäis- ja vapaaehtoistoiminnalla tapahtuvaksi. Tästä syystä seurannan helpottamiseksi käytössä on ollut jokaiselle suuremmalle hankkeelle oma tilinsä. Näin voidaan seurata helpommin hankekohtaisesti tapahtumia. Kirjanpitoa on parempaan suuntaan vuoden aikana.

Vuoden 2008 tulos on positiivinen 25 136 euroa, tilapäishenkilökunnan palkkatuki on ollut odotettua suurempi ja Keskitien tukisäätiön avustus auttoi tilannetta. Samoin Sambian kummitulot ovat olleet edelleen ilahduttavalla tasolla. Toistaiseksi tästä ei ole jäänyt kuitenkaan henkilökunnan palkkaukseen varoja. Vuoden ylijäämä käytetään konferenssiin valmisteluun ennen kuin saadaan osallistumismaksuja. KSH kuuluu nyt niihin valtakunnallisiin ympäristöjärjestöihin, joiden avustus valtion budjetissa.

Tilintarkastuksesta on vastannut Asko Valkama ja erityistilintarkastuksista on vastannut HTM Raili Hannus.